

Stockholm in cijfers

4

mm per jaar stijgt het land en veel scheepskades moesten al lager worden aangelegd.

7,2

graden onder de horizon staat de zon in de kortste nacht van het jaar – dat zorgt in Stockholm voor lichte nachten in de zomer.

14

eilanden en net zoveel wijken telt het centrum van Stockholm.

22

kg woog de zalm die een visser in 2000 uit de Norrström op-haalde.

30

officiële natuurlijke stranden liggen er in het stedelijk gebied; allemaal gratis.

40

% van het stadsgebied bestaat uit parken en groene gebieden.

160

m³ water per seconde stroomt er door de Strömmen, die daarmee op de 10e plaats van Zweedse rivieren staat.

197

nationaliteiten leven er in Stockholm, meer dan de VN aan leden telt. Het talrijkst na de Zweden zijn de Finnen.

381

speelplaatsen (*parklekar*) voor kinderen zijn er in de stad.

1300

genodigden zijn er elk jaar voor het Nobel-banket in het Stads-huset.

1430

kamers telt Stockholms paleis, waarvan 660 met een raam.

30.000

eilanden (minstens) telt de archipel van Stockholm.

1.000.000

Stockholmers zullen er naar verwachting in 2024 zijn.

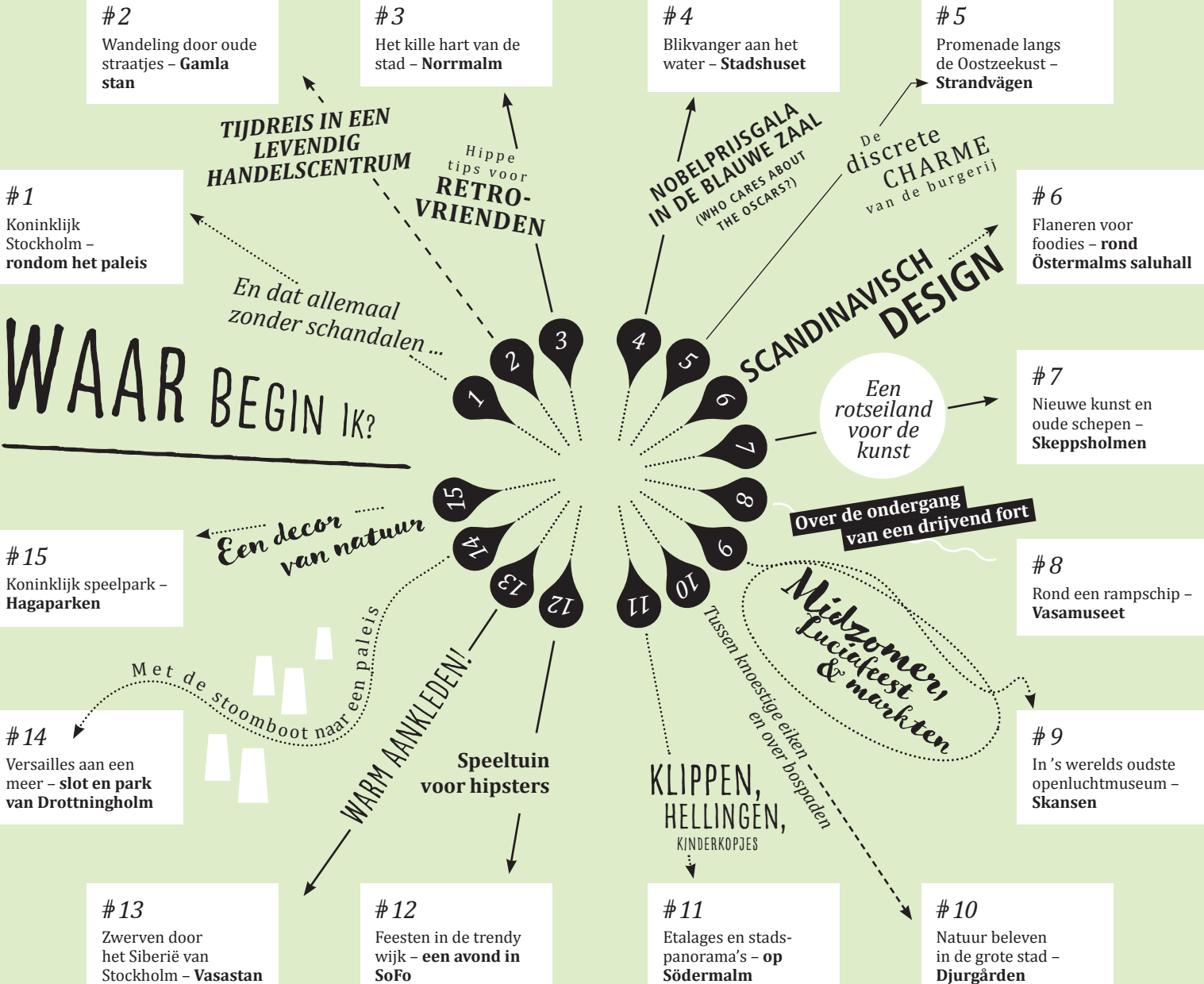
18.600.000

mozaïeksteentjes vormen samen de grote wand van de Gouden Zaal van het Stadshuset.

8.000.000
bakstenen waren nodig
voor de bouw van het
Stadshuset.

Het kompas van Stockholm

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

6

Flaneren voor foodies – rond Östermalms saluhall

Deze culinaire en winkelexcursie begint aan het Östermalmstorg. Rond de historische markthal flaneer je langs een aaneenschakeling van speciaalzaken voor klassiek Scandinavisch design, kunstgaleries, elegante boetieks en delicatessenwinkels. Maar wie een zwak voor mooie dingen heeft, moet in Östermalm óf een gevulde bankrekening óf een ijzeren wil hebben.

Geliefde verzamelaars- objecten: kunstwerken van glas. De werken van de glaskunstenaars van Orrefors kun je vinden in de etalages van Östermalm

De markthal van de chique wijk Östermalm heet officieel **Östermalms saluhall 1**, maar wordt ook wel Östermalmshallen genoemd. Het is een uit baksteen opgetrokken gebouw met fraaie decoraties. Omdat er sprake was van ouderdomsverschijnselen, was een grondige renovatie

nodig die meerdere jaren heeft geduurd. Nu kun je hier weer terecht voor kaas, broodjes, worst en vis – alles van topkwaliteit én smakelijk uitgesteld. Naast elandworst en rendierham verrast de overvloed aan worst- en kaasspecialiteiten uit continentaal Europa, van Italiaanse salami tot Zwitserse kaas. Toppers zijn echter vooral de vis- en zeevruchtenspecialiteiten, zoals *gravad lax* (gemarineerde zalm) en *skagenröra* (garnalensalade met mayonaise). Ook worden in de markthal warme gerechten als vissoep en verse pastaschotels verkocht. Je kunt ze eventueel ter plekke in bistrostijl nuttigen, bijvoorbeeld met een (duur) glas wijn of champagne.

Grote namen: Scandinavisch design

Na een vroege lunch bij een van de marktkramen wacht een lange middag shoppen. Schuin tegenover de markthal vind je in de galerie **Modernity 1** (Sibyllegatan 6) creaties van beroemde Scandinavische ontwerpers – kopen kan, maar de meesten zullen niet verder komen dan het bewonderen van glaswerk, keramiek, lampen en sieraden van de jaren 50 tot heden. De lange lijst namen van ontwerpers loopt van Alvar Aalto via Arne Jacobsen naar Tapio Wirkkala.

Wie geïnteresseerd is in hedendaags Scandinavisch design, moet beslist een kijkje nemen bij **Asplund 2** (Sibyllegatan 31) – alle grote Zweedse namen zijn vertegenwoordigd, maar ook ontwerpers uit steden als Milaan en Londen. Asplund verkoopt alleen het beste meubilair en stijlvolle huishoudelijke accessoires.

Luxueus winkelcentrum Sturegallerian

Zien en gezien worden – het gebeurt vanzelf als je gaat shoppen in de **Sturegallerian 3** (Grev Turegatan 9A, hoofdingang aan het Stureplan). Mensen kijken kan ook vanaf de vele cafeterrasen onder het dak van het exclusieve winkelcentrum. Rond de na een brand in 1997 in oude stijl herbouwde spa van **Sturebadet 4** (► blz. 42) ligt een passage waar je kunt kiezen uit ongeveer vijftig restaurants en winkels, gevuld met een ruime keuze aan fraai vormgegeven papierwaren, sieraden en exclusieve mode. En natuurlijk boeken... Boekwinkel **Hedengrens Bokhandel** is een instituut in Stockholm.

Groenlandse garnalen gaan ongepeld over de toonbank in de Östermalms saluhall, maar je kunt er ook terecht voor kant-en-klare salades en andere lekkernijen

Museumlandschap van Stockholm

Het museumlandschap van Stockholm is bont en gevarieerd: er zijn musea rond de meest uiteenlopende thema's, van de Nobelprijzen tot sterkedrank, sport en politie tot popcultuur, ballet en podiumkunsten. Bijzonder zijn de werken van de schilders van het Scandinavische impressionisme van rond de vorige eeuwwisseling, zoals je die bijvoorbeeld in de villa op Waldemarsudde en in de Thielska Galleriet kunt bekijken. Van de ongeveer tachtig musea staat een groot aantal op het eiland Djurgården, waarvan het zuidelijke deel als Ekoparken (► blz. 58) een beschermd landschap heeft. De duizendjarige eiken op Södra Djurgården zijn museumstukken op zich, maar dan gemaakt door de natuur.

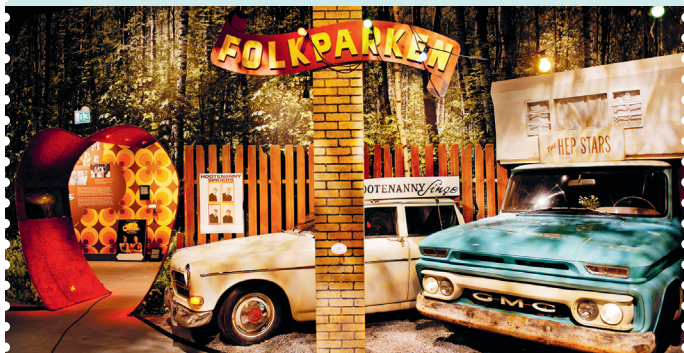
TIPS VOOR MUSEUMBEZOEKERS

Openingstijden: de meeste musea in Stockholm zijn op maandag gesloten. Veel musea zijn één dag in de week langer geopend, doorgaans tot 20 uur.

Toegangsprijzen: de stedelijke musea in Stockholm zijn gratis toegankelijk, met uitzondering van bijzondere tentoonstellingen. In de meeste musea is de toegang bovendien gratis voor de jeugd tot en met 18 jaar.

Kortingen: wil je naast de musea ook nog veel andere bezienswaardigheden bezichtigen, dan kan de aanschaf van een **Stockholm Pass** (► blz. 112) lonend zijn. Die biedt toegang tot allerlei bezienswaardigheden en korting in veel winkels en op sightseeingtochten. De prijs is echter zo hoog, dat je je best moet doen om maar in de buurt van de aanschafprijs te komen. Als je vaker in Zweden rondreist, kun je beter een **Kulturavskort** kopen. Die is een jaar geldig (mei-mei) en biedt 50% korting op de toegang van driehonderd musea en andere bezienswaardigheden in het hele land (svensktkulturarv.se). De kaart is bij de meeste toeristenkiosken te koop.

Info: een brochure (in het Zweeds en Engels) met een overzichtskaart en openingstijden van de musea is verkrijgbaar bij de toeristenbureaus en de musea. Of kijk op stockholm-museums.se en download de gratis app met kaart.

ABBA The museum brengt je terug naar de sixties en seventies

Popcultuur

Wist je dat Spotify een Zweeds bedrijf is, gevestigd in Stockholm? Zweden is de op twee na grootste muziekexporteur ter wereld en kenners noemen Stockholm de 'geheime pophoofdstad'. Al sinds Abba in 1974 het Eurovisie Songfestival won, luidt het succesrecept van de Zweedse pop: innovatie en originaliteit zijn belangrijker dan commercie.

Tijdloze cultband

ABBA The Museum 🚶 H 6

De lange rijen in Djurgården bewijzen dat dit museum een cultstatus heeft en behoort tot de must-sees in Stockholm. Een interactieve en multimediale tentoonstelling is gewijd aan het fenomeen Abba, met alles erop en eraan. Fans kunnen zich verkleden in een van de legendarische Abba-kostuums en het podium betreden voor een eigen optreden. De Swedish Music Hall of Fame toont de rijke geschiedenis van de Zweedse popmuziek.

Djurgårdsvägen 68, abbamuseum.com, tram, bus 67, tot en met 6 jaar gratis, 7-15 jaar SEK 90-110, vanaf 16 jaar SEK 230-290

Op en achter het podium

Scenkonstmuseet 🚶 F 5

Alles wat je altijd al wilde weten over het leven achter de schermen: proef de sfeer op het podium, kies de juiste outfit voor een optreden, leer hoe je een liedje schrijft en vervolgens afmixt. Ofwel: alles over de podiumkunsten, van theater tot muziek en dans.

Sibyllegatan 2, 43, metro T-Östermalmstorg, ► blz. 43

Schaduwzijde van het succes

Avicii Experience 🚶 E 5

'Maak me wakker als het allemaal voorbij is, als ik ouder en wijzer ben...' Dat schreef dj Tim 'Avicii' Bergling in een van zijn nummers. Hij was zeer succesvol – en toch ongelukkig. In dit interactieve, multimediale museum wordt zijn verhaal op emotionele wijze verteld. Een must voor fans, een aanrader voor

liefhebbers van de pop- en dancecultuur, die overduidelijk ook zijn schaduwkanten heeft. Tim Bergling maakte in 2018 een einde aan zijn leven.

Sergelgatan 2, aviciixperience.com, metro T-Centralen, tot en met 6 jaar gratis, 7-15 jaar SEK 110-150, vanaf 16 jaar SEK 200-240

Dansen in de wind

Avicii memorial 🚶 F 4

In 2022 werd in het park Humlegården een monument voor Avicii onthuld. *Standing Waves* is de naam van het kunstwerk met stalen sculpturen die draaien in de wind – als dansende mensen. Tim 'Avicii' Bergling kreeg een laatste rustplek op de begraafplaats van de Hedvig Eleonora kyrka in Östermalm. Humlegården, nabij Karlavägen, metro T-Stadion

Kleurrijk en exclusief

Hotel Rival 🚶 E 7

Het hotel van Abba-lid Benny Andersson is legendarisch: de sterren van de muziekfilm *Mamma Mia* en de vier Abba-leden verzamelden zich voor de première in 2008 op het balkon van het hotel uit de jaren 30 aan het Mariatorget (► blz. 89).

Oude en nieuwe schatten

De platenzaken in Södermalm lokken verzamelaars en muzikfans, zoals **Mickes**, (Långholmsgatan 20 en 13, metro T-Hornstull, bus 4, mickes-cdvinyl.se) en **Pet Sounds** in de populaire wijk SoFo (► blz. 65), Skånegatan 53, petsounds.se). Voor hiphop en house ga je naar **Snickars Records** (Hökens gata 11, metro T-Slussen, snickarsrecords.com).